

2014/12
prosinec

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

POUTNÍK

Obsah čísla 12/2014

<u>Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: Čas Naděje</u>	<u>1</u>
<u>Blahopřání</u>	<u>3</u>
<u>Luděk Frýbort: Mezi námi lidmi</u>	<u>4</u>
<u>Luděk Frýbort</u>	<u>10</u>
<u>RNDr. Milan Lustig: Peres u papeže</u>	<u>11</u>
<u>Život - meditace</u>	<u>13</u>
<u>Dr. Norbert F. Čapek: Vztah k lidem a nálada</u>	<u>13</u>
<u>Ing. Ivan Sommer: Vyhazování odpadků oknem</u>	<u>19</u>
<u>Vážně ... Nevážně</u>	

Foto na titulní straně – Vánoce v Brně: J. Plotěná

Foto Vánoční svícen: E. Vohlídalová

Foto Slunečnice: P. Sedlák

Adventní věnec: staženo z Wikipedie

ČAS NADĚJE

To každoročně přijde období, které nás tak trošku zaskočí, překvapí, zrychlí nás přípravami i zastaví. Však o to moudré zastavení a ztišení vlastně jde. Je tu čas Naděje a to Naděje veliké. Mnohý si řekne: Jakou já mám naději...když... není to nebo ono, nebo nastalo něco, co bolí, bolí, bolet nepřestává, je těžkým kamenem, připomenutím dobra minulosti a ztráty a smutku přítomnosti... A přece je tu Naděje, která je víc než naše osobní trápení, víc než naše osobní radosti či bolesti. Je to Naděje s velkým „N“ – ta všechny nás přesahující duchovní, každým rokem připomínaná pomocí prastarého vyprávění, sdělovaná příběhem, na kterém více než nějaká historická fakta je patrnější poselství připomínající šťastnou Přítomnost věčného v časném, nepomíjivého v pomíjivém, radostného v tak často zarmucujícím a zklamávajícím „našem“ známém světě. Naděje, která promlouvá tiše, skoro plaše (v tom lomozu a ruchu dnešní sháňky, ba i honičky za nedůležitým a většinou zbytečným). Tiše nám šeptá: Nic není marné, co se děje, člověče, vše má smysl, hodnotu a řád, který sice netušíš, vidět není, slyšet není, připomíná nicotu, ale není neštěstím ani koncem, jen procesem se Světlem, které je tvým průvodcem, člověče. Tak k nám hovoří ten čas, který přináší vánoce, či Chanuku, nebo Slunovrat... že je to pohanské? – Slunovrat – on je to vlastně vždycky návrat či Znovuzrození Světla. A ke Světlu je dlouhá cesta a často strastiplná, vždyť jde o něco vesmírně významného, tedy nejvýznamnějšího. A uplynulý rok 2014 byl těžký – celosvětově a pro mnohé i osobně. Naše Obec prožila také velice smutné období. Po sérii svateb (velmi pěkných a radostných) nastalo období od září do konce listopadu poznamenané velkými ztrátami. Minule jsme vzpomínali dvou našich členů a nyní si připomínáme, že v pozeňnaném věku 89 let nás opustil br. Zdeněk Ratislav, náš dlouholetý spolupracovník, člen Místního správního sboru a častý delegát na celounitářských Sněmech v Praze, člověk duchovně vzdělaný, milý a ke všem laskavý, jehož srdečný a hřejivý úsměv nás stejně neopustí, i když už není mezi námi. Rozloučili jsme se také s významným členem spolku Psyché br. Severinem Padálíkem, na jehož slovo člověk dychtivě čekal, neboť bylo vždy ne-

smírně moudré a mělo duchovní hloubku nutící k zamyšlení. Zanechal řadu textů a pokud se nám podaří je získat, rádi uveřejníme hned v lednu.

A tak každý se svým příběhem putujeme za Světlem a často ani netušíme, že jsme Jím stále doprovázeni. Světlo, které je Životem, jistě uznáváme – život může být věčnou kvalitou, to neodporuje rozumu. Ale což takové Světlo vědomé, pro nás přímo adresné, nás se týkající, nás znající, nás učící Moudrosti – Světlo – Kristus – věčný a při tom v nás se vědomě rodící? Dávné mysterium neožívá, uzná-li to rozum, ani nepomine, jestliže to rozum odmítne. Dávné mysterium dává smysl teprve prožitkem, naším vlastním příběhem, který nás spojí už tady v našem životě mezi lidmi, zde a teď s Věčností, která je tak blízko, tak nedílně spojená s naší činností.

Pojďme si v tomto čísle Poutníka trošku povídat o životě mezi lidmi teď a tady. Vždyť vánoční čas je určený pro člověka, aby krásněji na Zemi žil a co nejvíce moudrosti nabyl.

Jarmila Plotěná

**SVÁTKY
POŽEHNANÉ
SVĚTLEM NADĚJE A
MOUDŘE PROŽITÝ
NOVÝ ROK 2015**

PŘEJE REDAKCE ČASOPISU POUTNÍK

BLAHOPŘÁNÍ

všem členům i přátelům Brněnské obce unitářů, kteří se
narodili v prosinci

VŠE NEJLEPŠÍ!

6.12. Milena Mičková
Žaneta Vařechová

19.12. by se dožil br. Zdeněk Ratislav 90 let

MEZI NÁMI LIDMI

Nikdy nechybělo a nejspíš ani chybět nebude jedinců s mesiášskými sklony, domnívajících se, že jimi započal nový lidstva věk, že byli sesláni na svět, aby vytvořili nového, ve všem všudy dokonalějšího člověka. A starého kozla vytvořili, leda zmetka, s nímž pak v lepším případě měly dějiny plné ruce práce, než ho vrátily k obyčejnému, nemesiášskému standardu, v horším se dějinám vymkl z rukou úplně a řádil jako pomínutý, než ho sklátila vlastní pýcha a domýšlivost. Jakž mnohý příklad ukazuje. Pomalu už je únavné zdůrazňovat: co poslala na cestu příroda, prochází všelijakými kličkami a zpětnými proudy, ve svém součtu však vede ku zdaru. Co v mesiášské umanutosti vypustil na svět člověk, nedaří se a ani dařit nemůže. S mezilidskými vztahy tomu není jinak. Jejich nejzákladnější pravidla vznikala v dobách tak pradávných, že neandrtálec je proti tomu hotová avantgarda: platí a platit budou, dokud člověk nepřemůže přírodu, jak o tom snívali blouznivci, věřivší v neomezené možnosti pokroku. Dnes jsme s pokrokem opatrnější; tušíme už, že s přírodou nelze bojovat – natož ji přemáhat – lze se jen s menším či větším zdarem řídit jejím věčným zákonem. Opak znamená průšvih kataklysmatických rozměrů. Jak tak pozoruji to klubko problémů, do něž se čím dál úžeji zamotává a vidět je nechce náš západní svět, nemusí být nikterak vzdálen. Ne, opravdu nejsem pesimista. Ani se mi ale nedaří si nasadit růžové brejle optimismu. Někam se mi zakutálely, potvory, čert ví, kam.

1. O pravidlech společnosti lidské

Je velká móda být jiný, odlišný, individuální. A opravdu je z nás jedinců lidských každý nějak jiný; ale jinakost by neměla být cílem, měla by vyplynout sama sebou z tvořivých vlastností člověka. Dává-li ji kdo příliš vehementně najevo, prozrazuje na sebe nejistotu; sebejistý jedinec si stačí, jaký je, nepotřebuje se produčirovat. Ať

chceme nebo nechceme, je člověk tvor společenský; a dobrá funkce společnosti závisí od podílu jejich příslušníků, uznávajících z vlastní vůle a přesvědčení vyšší autoritu, jejímž vyjádřením je zvykový řád. Sestává-li z větší než nepatrné části z cyniků, darebáků, sobců a vykutálenců, fungovat nemůže. Ti, kteří společenskou autoritu neuznávají, zločinci, sobečtí vychytralci, musí být postaveni na podřízené místo, musí být vyloučeni z rozhodování, musí být, jak se stalo obyčejem káravě říkat, diskriminováni. Ctít lidská práva ještě neznamena si dát všechno líbit.

Kvalita společnosti závisí, jak snad nenutno připomínat, od zachovávání morálních pravidel. Během věků na sebe lidé navymýšleli zákonů a paragrafů až běda, ne nadarmo praví Tacitus, že nejzchátralejší stát má nejvíc zákonů. Přitom je vše obsaženo v zákonu jednom, nejstarším, nejstručnějším, jak věděly už naše prababičky, když vidouce neplechu volávaly – *ale to se přece nedělá!* Můj anglický přítel vyjádřil totéž ještě jinak: každý malý kluk u nich doma, chce-li ho někdo ošulit či přechytračit, křičí – *it isn't fair!* Ano. Prababičky věděly, co se dělá a co se nedělá, a jejich svět byl v pořádku. Současný svět si vymýšlí složité lidskoprávní teorie, a v pořádku není. Jsou prostě věci, které se dělají, a jiné, které se mezi slušnými lidmi nedělají, ne protože jsou politicky nešikovné, voličsky nepopulární nebo odporující právě panujícím etickofilosofickým imperativům, ale protože nejsou *fair*.

Na dně každé společnosti pak leží kal, lidský odpad, který dostane-li příležitost, začne řídit, ničit a týrat, jen tak, ze zvrhého potěšení, z možnosti vylít na někom špinu své duše. Máme ve vlastní *historii* období, kdy takový kal vyvěl na povrch a vraždil, ubíjel, ponižoval, mučil, kochal se ve zvrhlostech; mluví se v té souvislosti o excesech a o hněvu českého lidu vůči německým zrádcům a jejich přísluhovačům, ale není tomu tak. To jen někdo, sám s kdo-víjakým kalem na dně duše, otevřel dveře pekla a z nich se vyhnuli ti, kdož neznají většího potěšení než bít, ubíjet, způsobovat bolest a šířit hrůzu. Chci vzít v ochranu české lidi toho času: vražední zběsilci mezi nimi tvořili jen velmi nepatrnou menšinu. Vina je těch, kteří vědomě kalem zavířili, dovolili mu, aby vyplul na po-

vrch. Ale o chvalitebných i nechvalných stránkách české povahy si ještě na svém místě povíme; vraťme se teď k špatnostem světa a společnosti lidské. Bohabojnější duše na ně mívají po ruce recept: lásku. Kdyby všichni lidé... Povězme si něco o tomto fenoménu, o němž se mnoho mluví, nikdo ale neví, co vlastně znamená.

2. Láska, pojem neurčitý

Ama et fac quod vis – miluj, pak si už dělej, co chceš, tak pravil svatý Augustin. Rovněž nebožtík prezident Havel rád mluvil o lásce... no, při vší úctě, já vám nevím. Láska je pěkná věc, někdy ale vykvétá podivnými poupaty, jak každý může doložit příklady z dějin i z vlastního okolí; i neřekl bych, že stačí milovat, a pak už ... Spíš bychom si měli přesněji určit, o čem je vůbec řeč, než se pustíme po tomto kluzkém ledu dál.

Pojem lásky, jak je často užíván a někdy i zneužíván, prošel dlouhou řadou proměn, než se z hebrejského slova *ahava* stalo to, co je v biblicko-filosofickém smyslu rozuměno láskou dnes. Jak lze doložit rozбором biblických textů, když Kristus Pán chodil po pláních galilejských s učedníky svými, rozmlouval s nimi pravděpodobně hebrejsky; v zbytku Svaté země už byla obcovací řečí aramejščina, v zaostalé Galilei se však jazyk Mojžíšův a proroků dosud zachoval. O dvě až tři generace později byly Kristovy výroky zaznamenány písemně v Novém Zákoně, ovšem už aramejsky. Dalším překladem přešly do řečtiny a z ní prostřednictvím latiny nebo přímo (jako v případě Bible kralické nebo Lutherova překladu) do evropských a později i jiných národních jazyků. Pochopitelně došlo během tohoto procesu k posunům významu, ať z neurčitosti originálu, jazykové nedostatečnosti překladatelů nebo obvyklé horlivosti zélotů, hledajících význam vždy co možná nejpřísnější, k splnění nejnepříjemnější; i vypadlo mnohdy na konci z té tiché pošty něco dosti jiného, než stálo na začátku. Nutno vědět, že ve staré hebrejštině neplatilo, zejména v kategorii abstraktních pojmů, jedno slovo = jeden význam, nýbrž jich mívala celý vějíř; a bylo na posluchači, aby si podle souvislosti vybral odpovídající. Tak i zmíněné slovo *ahava* je souhrnný pojem pro široký výběr vesměs

kladných vztahů od sympatie, porozumění, až po tu lásku. S tímto ponaučením můžeme postoupit dál.

Láska... no dobře, ale která? Je mnoho druhů lásek; a my bychom měli povědět přesněji, kterou máme na mysli, než ji vytasíme co argument do pranice. Především je láska věc adresná, nezbytně se vztahující k něčemu či k někomu, pročez hned vylučme všeobjímající lásku k veškerému lidstvu, ba k veškerému tvorstvu. Strčme si ji za klobouček, je to dutá fráze, pára do užvaněných hub, čím hlasitěji kdo hovoří o lásce k veškerenstvu, tím jistěji můžeme mít za to, že nedokáže mít rád jednu jedinou konkrétní osobu. Opravdová a s ničím nesrovnatelná je láska rodičů k dětem, vztah neovlivnitelný a nezničitelný ani velmi negativní zkušeností; rodiče nepřestanou milovat usvědčeného grázla, zruinují se podporováním cynického lenocha, jemuž by nejlépe prospěli, kdyby ho nechali vykoupat v následcích jeho lajdáctví. Diskutabilnější už může být láska dětí k rodičům; ještě jiná a často nevalná je láska sourozenecká, zvláštní kategorií je výkyvům podléhající láska manželská, jiná ve svém počátku a jiná vyrovnanější a usmířenější, ve svém závěru, a tak dále. Pozorujme, že se vesměs jedná o cit příbuzenský, jež patrně zasadila do našich genů příroda za účelem soudržnosti lidského kmene. Jiné než rodinné vztahy láskou vesměs zvatí nelze; můžeme mluvit o přátelské náklonnosti, o sympatii, ale kdybych sdělil svému příteli, že ho miluji, podíval by se na mě asi hodně zešíšata. Milovati je ovšem možno, někdy i nařízeno, vlast, národ, rodnou řeč, ba i stranu, dělnickou třídu či fotbalový klub. Církev kupodivu ne; církev mohu ctít, být jejím zastáncem a zachovávat její příkazy, ale ještě nebylo slýcháno, aby někdo pravil - miluji českou církev podobojí. Ostatně tichá úcta může být někdy více než žvanivá láska.

Ale vraťme se ke skupině objektů, jakými jsou vlast, národ či rodná řeč, na něž, řekl bych, se plýtvá pojmem *láska* nejhojněji. Cit to může být velmi vřelý, nicméně velmi odlišný od lásky osobní a v jednom smyslu protichůdný. Nevzbudím ničí hněv, sdělím-li mu, že nemiluji tutéž dámu jako on, jelikož mé srdce náleží úplně jiné ženské; spíše bych ho popudil tvrzením opaku. Naopak bych

velmi pohněval nadšeného patriota sdělením, že nepokládám jeho vlast ze všech vlastí za naprosto nejspanilejší, nejúctyhodnější a ve všem všudy nejpříkladnější. Láska rodinná nevyklučuje jiné vztahy toho druhu. Láska vlastenecká se snaží vnutit svou náklonnost kdekomu blízkému i vzdálenému a kdo se odrodí, čepelem tu zrádnou hrud'. Nic není horšího v očích horlivého patriota než nemilovat dostatečně zem zrodu; láska tak nabývá formy povinnosti, jejíž nesplnění se tresce.

Ale možná měl svatý Augustin na mysli lásku k Bohu; a ať jsem třeba kacíf a neznaboh, ale ani s tou se nedovedu srovnat. Křesťanské učení na jedné straně přikazuje milovat Boha, na druhé se ho bát; není to rozpor? Nu, snad ani ne; však se také nedovedu rozhodnout, jestli jsem jako malý kluk své rodiče miloval, nebo jsem se jich spíš bál. Asi jak kdy. Také že Desatero nepřikazuje – *Miluj otce svého i matku svou, nýbrž Cti otce svého a matku svou.* Přesně. Milovat můžeme jen někoho. Ctít můžeme i svého protivníka, je-li toho hoden. Tím je nalezen smysl, tak se stávají splnitelnými i jiné biblické příkazy, tak zase stojíme oběma nohama na zemi.

3. Kdo jsou přátelé a proč

Osoby, s nimiž mě pojí vztah nazvatelný láskou, mohu snadno vypočítat: poté, co zemřeli moji rodiče i oba bráškové – i když v jejich případě bývala ta láska leckdy všelijaká – mi zbyly tři: moje choť a dva kluci holomci. Mimoto jsem během svého mládí zaplál láskou k několika dívčínám, na něž se dnes už stěží rozpomenu, jak si říkaly příjmením; je nesporné, že láska je vztah krásný, poezií opěvovaný, avšak drobátko nestabilní. Méně výkyvům podléhající a v širším okruhu lidstva uplatnitelný je vztah jiný, jehož jméno jest přátelství. A zatímco mnohá láska časem vychladne, zlhostejní, v nejednom případě se obrátí v zášť, musí se už člověk velmi zklamat, aby se zřekl svého přítele.

Ledaže je trochu záhadné, z čeho a proč přátelství vzniká a čím se udržuje. Nějaký účel musí mít; v přírodě a tudíž ani v lid-

ských vztazích není nic bez účelu. Je to... opět dědictví pravěku? Lovecká smečka s její hierarchií a v ní dva, kteří spolu nejlépe vycházejí, nejsnáze se shodnou na společném postupu? Nebo je zde širší, na rodinný vztah neomezený princip dvojice, základní kámen společnosti, jímž příroda vyvažuje mnohočetnost lidské smečky? Vztah dvou jedinců sobě rovných a vzájemnou rovnost uznávajících, pro něž neplatí hierarchické uspořádání? Nevím. Nemohu si vzpomenout ani na žádnou analogii z říše vyššího tvorstva; že by přátelství bylo vyhrazeno jen samotnému člověku a jinak nikomu od goril až po ty slepice? Příroda nemiluje extrabuřty, nicméně nadělila člověku jedinému dar řeči; kdoví, třeba i přátelství je něco podobného.

Snad ale mohu zalovit ve vzpomínkách dávnějších i zcela čerstvých, a poshledávat některé souvislosti. Nasbíral jsem během svého života přátel, tuším, nad běžný průměr; někteří, pokud nezemřeli, mi zůstali podnes, jiná přátelství skončila opuštěním prostředí, v němž vznikla či nedlouho poté. Jako nejstabilnější se mi projevilo prostředí skautské, ať v krátkém období poválečné legality nebo v mnohonásobně delším čase, kdy bylo skautování zakázané, za stálých obav z vyzrazení pokoutně provozované. Mnohem méně a méně trvalých přátelství jsem si odnesl ze školy, ještě méně ze svých četných zaměstnání, a vůbec žádné mi nezůstalo z vojny, třebaže jsem se po propuštění do civilu scházel se starými mazáky dosti hojně. Snad, že skautský oddíl byl jediný, do něž jsem nebyl ani povinně zapsán, ani odvelen povolávacím rozkazem, ani mi nevyšel jako nejpřijatelnější z daného výběru – ostatně nijak luxusního – nýbrž jsem si jej vyvolil sám? Je tedy podmínkou přátelství svoboda výběru? A shodný zájem, v mém případě o přírodu. A vzájemná důvěra a spolehlivost. A dávka dobrodružství, pocit mimořádnosti. Také vzdoru a ohrožení, oni mohli každou chvíli přijít estébáci a všechny nás sbalit. I teď, na stará kolena, mi vznikají přátelství, ale už jiná: mezi mými čtenáři z příbuznosti názoru, politického i tak vůbec a všeobecně, nejkrásnější honorář, jaký si ze svého spisování odnáším. A ještě bych něco připojil, ale nedovedu vyjádřit přesně co. Jest přátelství ze vztahů

lidských ne snad nejslavnější a poety nejopěvovanější, jistě však nejzáhadnější.

LUDEK FRÝBORT

Luděk Frýbort (* 25. srpna 1933 Jičín) je český exilový spisovatel. Narodil se v Jičíně v rodině důstojníka hlavního štábu čs. armády. Jeho kořeny jsou v Praze a v matčině rodišti – v Turnově. Má silný vztah ke krajině Českého ráje. V letech 1944 až 1952 vystudoval v Praze na gymnázium, avšak na vysokou školu se pro svůj původ nedostal. Po maturitě pracoval jako technik ve Výzkumném ústavu tepelné techniky ve Vokovicích. Od r. 1956 pracoval jako technik v Ústředním ústavu geologickém v Praze, byl však brzy na udání z "kádrových důvodů" propuštěn.

Od roku 1945 byl členem skautského oddílu a zůstal skautem i po roce 1950, kdy byl v ČSR skauting zakázán. Až do roku 1958 působil ve vedení skautského oddílu, poté byla existence oddílu odhalena. Také se pokusil pomoci svému příteli při nezdařeném pokusu o útěk na Západ. V letech 1969 až 1970 v rámci doznívajícího Pražského jara provozoval polosoukromou nákladní autοδοpravu. Kvůli svým kádrovým "škrálopům" byl Luděk Frýbort v socialistickém Československu vystaven trvalé ostrakizaci.

Byl dvakrát ženatý, podruhé se oženil v roce 1974. V letech 1973 až 1979 publikoval fejetony, povídky a cestopisná pozorování v Lidové demokracii a Naší rodině. V nakladatelství Vyšehrad byl připraven k vydání jeho historický román Zvěst, pro nesoulad se socialistickou ideologií však nesměl vyjít.

Po neblahých zkušenostech s režimem v roce 1979 odešel do exilu. Podařilo se mu uchytit v Německé spolkové republice, kde byl od roku 1980 zaměstnán v Dolnosaském úřadu pro geologii a nerostné suroviny v Hannoveru. V oddělení hydrogeologie se do roku 1995 podílel na řešení výzkumného úkolu Ukládání radio-

aktivního odpadu. Poté odešel do důchodu. Po přesídlení do Německa spolupracoval s exilovými periodiky, konkrétně to byly Hlas Bohemie (Německo), Zpravodaj a Polygon (Švýcarsko), Našinec (Jihoafrická republika).

Po roce 1989 publikoval články v listech Český Deník (později Týdeník) a na politické stránce inzertního listu Annonce. Od roku 2000 mu vyšlo několik románů a knih esejů. V současnosti přispívá do internetového deníku Neviditelný pes a do dvouměsíčníku s exilovými kořeny Nový Polygon. V lednu 2010 byl za svou literární a politickou činnost oceněn cenou Torzo naděje udělovanou Nadačním fondem angažovaných nestraníků v Praze, jako jeden ze „sedmi statečných“ (vedle Vojtěcha Cepla, Tomáše Halíka, Josefa Jařaba, Zdeny Mašínové, Jana Rumla a Ladislava Smoljaka).

Žije v Hannoveru. Jeho zálibami vždy byly psaní, cestování, krajina a příroda, konzervativní malířství a kreslení, vodáctví a lyžování, na stará kolena přibýly cyklistika, jazyky, hra na dudy, politika a historie.

Zdroj: Wikipedia

Milan Lustig

PERES U PAPEŽE

Vatikán (Catholic online) – Bývalý izraelský prezident Šimon Peres při své návštěvě Vatikánu navrhl papeži Františkovi založení organizace, která by po vzoru Organizace spojených národů (OSN) sdružovala světová náboženství a působila proti náboženskému extremismu ve světě.

Vatikán (Catholic online) – Šimon Peres uvedl, že papež František je rozhodně mocnějším zastáncem světového míru než OSN. Podle Perese OSN a její mírové jednotky „nemají sílu ani

efektivitu kterékoliv z papežových homilií, které jen na Svatopetrské náměstí dokážou přivést půl milionu lidí.“

„Takže vzhledem k tomu, že Spojené národy jsou na konci své cesty, to, co potřebujeme, je Organizace spojených náboženství, což by byl nejlepší způsob, jak vystoupit proti teroristům, kteří zabíjejí ve jménu své víry,“ uvedl Peres.

Dodal ještě, že „to, co potřebujeme, je nezpochybnitelná morální autorita, která nahlas řekne: Ne. Bůh to nechce a nedovolí to.“

91 letý Šimon Peres řekl, že chce založit mezinárodní organizaci reprezentující hlavní světová náboženství jako morální sílu schopnou zasáhnout v konfliktech. Podle Perese je papež František nejlepší osobou, která by měla být hlavou této světové organizace. Zdůvodnil to tím, že „snad poprvé v historii je Svatý Otec vůdcem, který je respektovaný nejen velkým množstvím lidí, ale také různými náboženstvími a jejich představiteli.“

Papežův mluvčí jezuita Federico Lombardi potvrdil, že František Peresův návrh při jejich 45 minutovém setkání pozorně a se zájmem vyslechl. Papež prý bývalému izraelskému prezidentovi neslibil osobní účast na projektu, ale pověří příslušné kongregace, aby vývoj Peresova plánu pečlivě sledovaly.

Zdroj: Novinky.cz, 4.9.2014; Amazing Discoveries, 14.9.2014

Můj komentář:

Považuji to za výborný krok od Š. Perese, i když by to neměl vést představitel jedné církve, tedy papež, a zdá se, že papež František je podobného názoru vzhledem k jeho reakci. Snad nejlépe by takovou organizaci měl vést vhodně zvolený výbor mírumilovných, tolerantních lidí.

ŽIVOT

je můj opravdový majetek.

Věčnost

tohoto okamžiku

tohoto prostoru

tohoto pocitu.

Mírný zvuk přichází

z těchto posvátných výšin,

lesů a jezer.

Hovoří

o svatém způsobu života

o cestě Pokoje a Míru a Světla.

Přináší volnost všem bytostem,

tak aby prozřely, že ŽIVOT JE VĚČNÝ.

Modlitba šamanky z kmene Hopiů

Přeložila Eliška Merhautová

Dr. Norbert F. Čapek

VZTAH K LIDEM A NÁLADA

Nejčastěji si lidé kazí náladu navzájem. Dobré náladě poslouží, když si navykne nevhodnější postoj k lidem. Nesouhlasím se vším, co napsal Dale Carnegie ve své proslulé knize „Jak získat přátele“. Nejsem pro to, abychom se chtěli lidem zalíbit za každou cenu, avšak mnohé jeho postřehy nelze dost ocenit.

Kdo si chce ve styku s lidmi udržet dobrou náladu, musí je hledět naladit. Dobrá nálada tvoří příjemnou společnost a příjemná společnost tvoří dobrou náladu.

Pokud je na nás, mějme se všemi lidmi dobrou vůli. V osobním styku nechtějme jen sami sebe slyšet, ať ten druhý se také vymlu-

ví. Počítejme s tím, že každý má sebe rád a dělá mu dobře, když pocítí, že máme něco rádi, co on má rád.

Laskavost je jedním z tvůrců dobré nálady. Na jednu kapku medu chytíme více much, než na celou mísu žluče.

Carnegie vypráví o továrníkovi, který zaměstnával 314 osob. Všechny nenáviděl a oni jeho. Nic dobrého nemohl na nikom najít. Laskavost, uznání, povzbuzení, to mu byla slova cizí a nikdy se na jeho rtech neobjevila. Kam se vrtnul, všade to páchlo špatnou náladou. Avšak po prostudování kursu o zacházení s lidmi všechno se rázem změnilo. Jeho 314 zaměstnanců a nepřátel se stalo se třistačtrnácti přáteli. Nová oddanost, nové nadšení, nový duch vnikl do celé továrny. Doznává: „Když jsem dříve procházel továrnou, nikdo mne nezdravil, každý dělal jako by mne neviděl. Nyní od domovníka až k poslednímu úředníku všichni mne vítají: „Haló, John!“ (Americký zvyk zdravit kamarádsky i představeného, jsou-li spolu zadobře.)

Dobré náladě prospívá, když se snažíme vžít do postavení druhého. „Člověk, který myslí jen na sebe, je beznadějně nevzdělaný, byť byl sebe školenější,“ řekl president jedné z největších universit světa.

Ptejme se vždy sami sebe: „Jak to asi vypadá s hlediska toho druhého?“ „Možná, kdybych byl Indem, považoval bych krávy a hady za posvátná zvířata, a kdyby moje matka byla Mohamedánkou, modlil bych se „Allah ill Allah!“

Známý Lloyd George je vášnivý rybář. Jednou řekl: „Já mám rád jahody se smetanou, ale ryby mají rády červy. Kdybych jim dával jahody se smetanou, nezabraly by.“ Proto nemusíme na nikoho hledět povýšeně nebo pohrdavě. Je tím jen řečeno, abychom lidi brali z toho konce, který je nejbliž jejich zálibě.

Stalo se jednou, že slavný Emerson a jeho syn chtěli dostat telátko do chléva. Udělali obvyklou chybu, že mysleli jen na to, co oni chtějí a nemysleli, co chce telátko. Emerson stál vzadu a tlačil, jeho syn stál v předu a táhl. Telátko dělalo všechno možné, aby se jim to nezdařilo. Napjalo nohy a vzdorovitě se bránilo. Přišla k tomu jejich děvečka, Irčanka. Nebyla tak učená jako Emerson, nedovedla napsat knihu jako on, ale věděla, co má telátko rádo. Str-

čila mu prst do tlamy, ono totiž ještě cucalo, a telátko cucalo prst a pěkně šlo za ní bez námahy.

Zdali pak tato porovnání ze života neobsahují velkou životní filosofii? Lidé od někoho něco chtějí: Já chci to a to, ale neptají se, co by měl rád ten druhý. Služba a přejnost dělá dobrou náladu.

Nechce-li člověk hned při počátku rozmluvy vyvolat špatnou náladu, ať nezačíná nikdy s výčitkami, kritikou nebo obviňováním, podle přísloví: chceš-li vybrat med, nekopej do úlu. Ani nejhorší člověk nebývá přesvědčen o svém bezpráví. Neříkám, že by nemohl býti přiveden k lepšímu poznání, ale kdo by ho začal přesvědčovat výtkami, ať se raději vzdá zbytečné námahy.

Bývalý americký prezident Coolidge byl proslulý svojí nemluvností. Největší chválu, jakou kdy komu udělil, obdržela jeho stenotypistka, když jednou vstoupila do kanceláře. Coolidge ji oslovil: „Ale to máte dnes hezké šaty, vy jste opravdu hezké děvče.“ Proč tak začal, vysvětluje následující pokračování jeho řeči: „Nelekněte se, chtěl jsem, abyste se dobře cítila a ode dneška si dávejte lepší pozor při psaní, abyste dělala čárky na patřičném místě!“

Jedním z nejlepších, ale příliš často zarezavělých klíčů k lidským srdcím je – uznání.

Znal jsem lidi, kteří z nedostatku jakéhokoliv uznání zešíleli. Vzpomínám venkovského hochy, který pracoval na otcově statku jako kůň, ale nikdy slovíčka uznání neslyšel. Nevím, co ho přimělo, že ke mně přijel do Prahy a radil se, co by měl dělat, aby se dostal pryč z domova a jaké povolání bych mu radil. Rozebral jsem ho, jak nejlépe jsem uměl. Když jsem poznal, co je v něm nahromaděno bolesti z ustavičného pohánění, bez jakéhokoliv uznání, stal se velmi důvěrným a sdělil mi šeptem: „Víte, já jsem Bůh, ale u nás to nesmějí vědět.“ Viděl jsem, že je pomatený anebo aspoň, že je to začátek. Ustavičné potlačování jeho lidské důstojnosti vyvolalo představu, že není tím nejmenším na světě, zač ho mají, ale tím největším.

Neříkám, že máme lidem pochlebovat, máme si jen uvědomit, že v každém člověku je jiskra boží, v každém je něco vznešeného a jak Emerson řekl: „Každý člověk, kterého potkám, má něco, čemu se mohu od něho učit.“

Ať je to uznání nebo účast, každý člověk má v sobě místečko, kde je zvláště citlivý. Chceme-li ho získati, je nutné toto citlivé místo objevit. Když jsem se vrátil z Ameriky, bylo mi velice protivné oslovení: Milostpaní. Měl jsem vždy větší úctu k ženám, než ji u nás běžně nacházím, ale říkat „milostpaní“, to zdálo se mi nedůstojno té paní, kterou bych tak oslovil, a už také proto, že jsem ani v Anglii ani v Americe nic podobného neslyšel. Tím jsem si způsobil dost nepříjemností. Dnes po mnoha letech už také někdy říkám „milostpaní“. A mám z toho radost, když vidím, jak to některé milostpaní dělá dobře – a jak se tím předchází špatné náladě.

Někteří lidé kladou nesmírný důraz na titul. O Masarykovi víme, že byl jen T.G. Masaryk. Nevím, kolik doktorských diplomů měl, ale nikdy jich neužíval. Doktorů bylo kolem tisíců, ale Masaryk byl jen jeden.

Všude, kde můžeme předpokládati, že člověk sebe vidí především v titulu, nezapomeňme ho správně otitulovat. Jsou to dvířka k jeho srdci a často i k jeho rozumu.

Jiné pravidlo k získání lidí a jejich dobré nálady nás učí, abychom nejprve hleděli v něčem získat souhlas člověka a nikdy nezačínali, aby s počátku musel říci ne. Jak někdo řekl ne, hned všechno v něm, nervy, žlázy a krev se naladí na to ne, a jeho hrdost nepřipouští, aby řekl ano, když už jednou řekl ne. Začneme tedy s tím, v čem by mohl souhlasit. To je tak zvaná metoda sokratovská.

Sokrates byl v lecčems divný; chodil třeba bosý, anebo mu vytýkali, když mu bylo 40, že si vzal 18 letou dívku za ženu; ale on první naučil lidi, jak získávat souhlas i v tom, v čem nesouhlasili. Kladl vždy takové otázky, že na ně ten druhý musel odpovědět: ano, tak to je. A pak přecházel pomalu otázkami od toho, v čem s ním někdo souhlasil, až nemohl než souhlasit i v tom, o čem předtím byl jiného mínění.

Carnegie dává také zvláštní pokyny pro manžely, jak si udržet dobrý poměr navzájem a dobrou náladu. Praví:

Nedobírejte si jeden druhého!

Nechtěj, aby přestal být svým!

Nekritisuj!

Neskrbli šlechtným uznáním!

Pamatuj na drobné pozornosti!

Buď vždy zdvořilým!

Prostuduj dobrou knihu o pohlavním životě!

Často slyšíme: „Jak najdeme muže nebo ženu, všestranně dokonalé, již by byli hodni naší lásky? Jak najdu nehřešícího přítele, který si zaslouží mé důvěry? Jaké jsou dokonalé zákony, jež by provždy zajistily štěstí mé země?“ – Žádný mudrlec nemůže odpovědět těm, kteří takto formulují problémy života. V čem je chyba otázek?

Snad by bylo správnější se takto tázati: „Kde najdu člověka tak nedokonalého jako jsem já, s nímž bychom vzájemnými silami vybudovali útočiště proti nelásce a sobectví? Které jsou nezbytné ctnosti, jež přes nedokonalost státních soustav dovolují národům žít? Jakému dílu mohu zasvětit své síly a svůj čas a svou lásku? Konečně, jakého štěstí jsem schopen a jakou láskou je mohu vytvořit?“

Tady máme příčinu mnohých rozvratů, jak v manželství, tak i v životě společenském. Vzali se dva mladí lidé a před svatbou viděli jeden v druhém anděla, něco nejvyššího svátečního, samá ctnost a žádná chyba. Denním soužitím v existenčním boji a v prostředí lidí nepřejných a pomlouvačných začne jeden na druhém vidět chyby. A jestli si každý z nich nepředsevzal, že chce toho druhého mít rád a za ním stát přes všechny jeho chyby a slabůstky, a jestli k tomu ještě nesnaží se denně spíše objevovat nové krásné vlastnosti, ušlechtilé pohnutky, upřímnost v citění, nastává zevšednění, odcizení, katastrofa.

I takoví manželé, kteří se vzali z velké lásky a mají nejlepší snahu si navzájem sloužit a odpouštět, musí denně svoji lásku znovu budovat, pěstovat a šlechtit. A potom bude jejich láska čím dál tím větší, přes všechny chyby a nedostatky. – Běda však, jestli se nevzali z lásky a ještě nedbali, aby ji budili a pěstili. U takových to může přijít až tak daleko, že jeden druhého se začne štítit a nechá v srdci vyrůst proti němu kořen hořkosti.

Ať jsou to manželé, ať kdokoliv jiný, každý ožije láskou a láska je nejlepším základem dobré nálady.

Hněv doslova otravuje krev a celé tělo, kdežto láska je oživujícím ozonem a kdo ji nedýchá, hyne na duševní souchotě. Láska

je určitým postojem k lidem ve smyslu porozumění, uznání, soucítění, pomáhání a přehlížení nedostatků a chyb bližního.

Lidé v maloměstském a primitivním prostředí bývají příliš vystaveni vlivům sugescí a fantazie, takže málokoho vidí a ocení, čím je, ale na každého se dívají brýlemi sousedských klepů nebo politických vášní anebo módních sugescí. Člověk stoupá v jejich očích počtem mil, jak je vzdálen od jejich obce. Čím je cizejší, tím má větší váhu a jestli v něčem vyniká, tím víc. Je dosti známo, že celá řada našich lidí teprve skrze cizinu získala doma uznání. A také je podrželi, jestli dost brzo zase odešli.

Chceme-li, aby naše láska k někomu potrvala, je dobré, když hned od začátku počítáme s tím, že má chyby a když jsme ochotni mít člověka rádi i s jeho chybami. V knize André Mauroise „O lásce a štěstí“ čteme tuto stať:

„Chcete znáti tajemství štěstí? Podivná vyhláška v „Times“ položila před několika měsíci tuto otázku. Ti, kdož odpověděli, obdrželi obálku, která obsahovala verše sv. Matouše z Písma svatého: „Žádejte a bude vám dáno, hledejte a naleznete; klepejte a bude vám otevřeno. Neboť kdokoliv žádá, dostává a ten, kdo hledá, nalezne a bude otevřeno tomu, kdo klepá.“ To je skutečné tajemství štěstí; stačí vyjádřit tuto myšlenku i tímto způsobem: na dně Pandorařiny skříňky po vyprchání všeho zla zbývá Naděje. Ten, kdo hledá lásku, najde ji; ten, kdo se bezvýhradně oddá přátelství, bude mít přátele; kdo bude ze všech sil chtít najít štěstí, bude mu dáno.

Tolik je věcí, které i ten nejchudší může mít rád a každá mu může být zdrojem radosti. A čím mladší začne rozšiřovat obzory své lásky, tím bohatší bude jeho život každým rokem. Jak vděčná je příroda, když ji máme rádi! Každá květinka vás mile pozdraví, každý potůček vám něco krásného pošeptá, každý paprsek sluneční bude vás líbat na čelo!

Jak vděчны jsou děti za lásku! Máme-li děti rádi a usmějeme se na dítě, ono nám úsměvem odpoví a jeho oči zanechají v našich očích požehnání. Jak bývá potěšen člověk sklíčený, jestli se vám podařilo slovem lásky ho trochu vzkřísit a trochu nové naděje do jeho duše vnést! Za člověkem, který má rád, který vidí dobro a krásu a cítí tlukoucí srdce i tam, kde povrch odpuzuje, za člověkem, který je vysílací stanicí lásky, jako by se táhl světlý pruh, ve

kterém každému, kdo tudy jde, se lépe dýchá a cítí se blíž samému Bohu.

Dr. Norbert F. Čapek: K slunnému břehu
Praha, 1939, s. 137 – 144

Poznámka: Zachován původní pravopis článku

Ing. Ivan Sommer

VYHAZOVÁNÍ ODPADKŮ OKNEM

Kdysi ve středověku nebylo radno se procházet v noci městem, chodce mohla zkopit sprška všelijakého neřádstva vyhozeného z oken počestných měšťanů. V českém právu se dokonce usadila zásada, že nepravosti mají být odstraněny oknem, a tak se spory řešily defenestrací. Do historie vešla akce českých stavů na začátku 17. století, ve svatém rozhořčení vyprovodili oknem tři úředníky z kanceláří Hradčan. Naštěstí se postiženým mnoho nestalo díky tomu, že spadli na hromadu odpadků, snad po staletí pod oknem vršené. Následky byly tristní, čeští stavové utrpěli drtivou porážku v bitvě na Bílé hoře a jejich vůdci, šlechtická elita, skončili na popravišti. V Evropě se pak válčilo třicet let, počet obyvatelstva se snížil téměř na polovinu. Z toho plyne poučení, že není rozumné si začínat s vyhazováním odpadků z oken.

Přesto se starý zvyk čas od času projeví. Během odborné konference asi před deseti lety jsem byl ubytován na studentských kolejích v Pardubicích. Kolem klasických podélných paneláků se nacházel trávník, pod okny posetý různými odpadky počínaje lahvemi, listy poznámek atd. Místo bylo vyhlášeným shromaždištěm bezdomovců, pročesávajících pravidelně plochu, jásajících nejen nad lahvemi, ale i hodinkami, přehrávači nebo budíky. Prý i prstýnek s věnováním Miluši se našel, zřejmě ho vyhodil zhrzený student. Dotázal jsem se a dověděl, že když odpadky pokryjí terén té-

měř souvisle, vedení koleje vyhlásí jejich sběr. Od té doby uplynulo hodně času, nerad bych křivdil, situace se možná naprosto změnila. Žiji v Brně, procházím kolem koleje, lidově nazývané „Na Nudli“. Nepřipadá mi, že by okolí bylo nějak enormně znečištěno.

Bohužel v panelových sídlištích na okraji města na trávnících lze nalézt nejrůznější odpadky, někdy tam na jaře vyrostou chráněné rostlinky, pocházející z květináčů domácností. Odpadky se množí i na ulicích historické brněnské zástavby. Mám dojem, že k tomu přispěl tzv. Kuberův zákon, přesunující povinnost čistit chodníky z majitelů přiléhajících budov na obecní úřady. Proč chodit až ke kontejnerům, jestliže vyhozením z okna povinnost za pořádek přechází na obec. Na brněnských ulicích nejsou jen odpadky, ale i psí pozůstatky a obsahy žaludků hostů restaurací. V létě se vytváří ze všeho toho svinstva pekelná prašná směs mikročástic, spor apod., dusící za horka obyvatele. Ti sepisují petice, že je ulice zaneřáděna, lenivý úřad má sebou hýbnout a podestýlku odstranit. Zdá se to až tragikomické, kdyby mi nedávno někdo nenasypal smetí na hlavu a neviděl jsem lopatku čnící z okna.

Obyvatelé onoho domu si odsouhlasili v tzv. Prohlášení vlastníka při převodu bytů družstva „Skřivanova 6, bytové družstvo“ do osobního vlastnictví, že nebudou odkládat odpadky do kontejnerů. Předsedou družstva je Ing. Alois Hrubý, manažer firmy De Heus. Prý se odpad bude kompostovat, což by bylo na jinou úvahu, protože další člen družstva Mgr. M. Sláma, ředitel základní školy, sbírá podpisy na petici, aby úřad zajistil čištění okolních ulic. Je to dvojice, jejíž nevšední úsilí jsem zmínil v Ekolistu v článku „Příběh zrodu a smrti jednoho ořešáku v Brně“.

Nejde o vtip, Prohlášení vlastníka je k dispozici veřejnosti na Katastrálním úřadu Brno-město a přehled statutárních orgánů družstva na internetu v obchodním rejstříku Krajského soudu JmK. Na otázku, jak se zachovat, jsem z magistrátu města Brna dostal důmyslnou odpověď. Úředníci nemohou zasahovat do soukromovlastnických vztahů. Je ovšem zřejmé, že za čištění ulic zaplatíme

nakonec všichni, vinný či nevinný. Kdyby někdo odmítl, brněnský magistrát na něho požene exekutory, soukromovlastnické vztahy mu překážet nebudou.

Poznámka: Publikováno též v Ekolistu (www.ekolist.cz)

VÁŽNĚ... NEVÁŽNĚ

- Před soudem stojí pověstný kapsář. Soudce se ho ptá:
„Tak s kým jste to provedl tentokrát?“
„S nikým. Protože jsem usoudil, že mezi lidmi nikoho poctivého k sobě nenajdu.“
- Kohn a Kratz končí po hádce u soudu. Soudce rozhodl:
„Zde přítomný Kohn je povinnen veřejně prohlásit : Kratz není lump!“
Kohn prohlásí: „Kratz není lump?“
Soudce: „Pane Kohne, tak to znít nemělo!“
„Promiňte, pane soudce, ale myslím, že jsme se dohodli na slovech, ale ne na melodii.“

PROGRAM NA MĚSÍC PROSINEC 2014

Shromáždění se konají na ul. Staňkova 18a, Brno, budova OSC a.s.,
3. patro. Doprava: tramvaj číslo 1 a 6 - zastávka Hrnčířská

Středy 17 – 19 hod.:

- 3.12.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **ZTIŠENÍ – zamyšlení nad inspirativním textem a meditace**
10.12.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **ZTIŠENÍ – zamyšlení nad inspirativním textem a meditace**
17.12.: Ing. Pavel Sedlák: **POČÍTAČOVÁ PORADNA**

Pátky 17 – 19 hod.:

- 5.12.: **PĚDVÁNOČNÍ PEGÁSEK – autorské čtení**
12.12.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **KDE JE NÁŠ SVATÝ CHRÁM?**
19.12.: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná: **UŽ JE TU ZAS TEN NADĚJE ČAS**
(předvánoční shromáždění)

Čtvrtek 18,30 hod.:

- 4.12.: Setkání skupiny **ALLAN KARDEC:** (přednes **česky**)
téma: **BOŽÍ PRÍTOMNOST**

Děkujeme všem dárcům za finanční příspěvky na našich akcích.

Obec unitářů v Brně vydává měsíčník „Poutník“ obsahující původní články členů a přátel Unitárie, články z historie unitářství, poezii, aktuality i zábavu.

E-mailová adresa: unitaria.brno@seznam.cz. Viz též www.unitaria.cz .

Pokud si přejete tento program nebo časopis „Poutník“ dostávat e-mailem, sdělte vaši e-mailovou adresu v kanceláři Obce unitářů v Brně.

Redakční rada: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Mgr. Daniel Novotný,
Ing. Marie Vohlídalová, Ing. Ivan Sommer, Ing. Pavel Sedlák
Za obsah článku nese odpovědnost jeho autor.

MK ČR E 16083